

**PROPAGANDA ȘI PERICOLUL CURENTELOR EXTREMISTE-
TEME RECURENTE ȘI MANIFESTĂRI ÎN ISTORIA MODERNĂ ȘI
RECENTĂ A ROMÂNIEI ȘI A EUROPEI**

**PROPAGANDA AND THE DANGER OF EXTREMIST CURRENTS -
RECURRING THEMES AND MANIFESTATIONS IN THE
MODERN AND RECENT HISTORY OF ROMANIA AND EUROPE**

**General de brigadă (ret.) prof. univ. dr. Viorel BUȚA* (Academy of
Romanian Scientists, 3 Ilfov, 050044, Bucharest, Romania,
email: secretariat@aosr.ro)
Dr. Răzvan Nicolae MANOLIU****

Rezumat: România, ca multe alte țări, a fost expusă la influența propagandei extremiste în diverse forme de-a lungul istoriei sale recente. De la regimurile totalitare ale secolului XX până la mișcările contemporane de extremism politic și social, propaganda a jucat un rol esențial în modelarea opiniilor publice și în mobilizarea maselor. Acest articol explorează evoluția propagandei extremiste în România, de la perioada interbelică până în prezent, analizând mecanismele sale, impactul asupra societății și modalitățile de combatere a acestui fenomen.

Cuvinte cheie: extremism, propagandă, România, politic, social.

Abstract: Romania, like many other countries, has been exposed to the influence of extremist propaganda in various forms throughout its recent history. From the totalitarian regimes of the 20th century to contemporary movements of political and social extremism, propaganda has played an essential role in shaping public opinions and mobilizing the masses. This article explores the evolution of extremist propaganda in Romania, from the interwar period to the present, analyzing its mechanisms, its impact on society, and ways to combat this phenomenon.

Keywords: extremism, propaganda, Romania, politics, social.

Extremismul reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale societății contemporane. Într-o lume globalizată, unde informația circulă rapid și fără granițe, propaganda extremă a câștigat un teren semnificativ, influențând opinii, atitudini și comportamente. Acest articol explorează

* membru titular al Academiei Oamenilor de Știință din România, email: vbuta49@yahoo.com.

** Doctor în domeniul informații și securitate națională, Unicredit Bank România, email: razvanmanoliu@gmail.com.

mecanismele propagandei extremiste, impactul acesteia asupra societății și modalitățile prin care putem contracara acest fenomen periculos.

Europa, un continent cu o istorie bogată și complexă, a fost martorul ascensiunii și declinului unor mișcări extremiste care au folosit propaganda ca instrument principal pentru a-și atinge obiectivele. De la regimurile totalitare ale secolului XX până la mișcările contemporane de extremism politic, religios și social, propaganda a jucat un rol esențial în modelarea opiniilor publice și în mobilizarea maselor. Acest articol explorează evoluția propagandei extremiste în Europa, analizând mecanismele sale, impactul asupra societății și modalitățile de combatere a acestui fenomen.

Continental European a fost un teren fertil pentru extremism în secolul XX, influențat de două războaie mondiale, de regimurile totalitare și de schimbările sociale profunde. După cel de-Al Doilea Război Mondial, extremismul a luat forme noi, adaptate la realitățile unei lumi globalizate și digitalizate. Propaganda a fost un instrument esențial în răspândirea ideologiilor extremiste și în recrutarea adeptilor.

În continuare sunt enumerate câteva exemple ale propagandei extremiste:

Propaganda extremistă în perioada interbelică: fascismul în Italia, Benito Mussolini a folosit propaganda pentru a promova ideologia fascistă, bazată pe naționalism, autoritarism și anti-comunism. Mesajele sale erau omniprezente în mass-media, artă și educație; nazismul în Germania, propaganda nazistă, condusă de Joseph Goebbels, a fost una dintre cele mai eficiente din istorie. A promovat ideologia rasială, antisemitismul și cultul personalității lui Adolf Hitler; extremismul în alte țări europene, mișcări fasciste și de extremă dreapta au apărut în Spania, Franța, Marea Britanie și alte țări, folosind propaganda pentru a-și atinge obiectivele.

Propaganda în regimurile comuniste din Europa de Est: cultul personalității, lideri ca Stalin, Ceaușescu și Honecker au folosit propaganda pentru a-și consolida puterea și a promova imaginea lor ca lideri infailibili; controlul informației, toate formele de media erau controlate de stat, iar accesul la informații externe era strict limitat; represiunea disidenței, propaganda a fost folosită pentru a demoniza oponenții politici și pentru a justifica represiunea.

Extremismul și propaganda după cel de-Al Doilea Război Mondial: extremismul de dreapta: mișcări neonaziste și de extremă dreapta au continuat să promoveze mesaje xenofobe și anti-imigrație; extremismul de stânga; grupurile teroriste de stânga, precum Frația Armata Roșie din Germania, au folosit propaganda pentru a-și justifica acțiunile violente; extremismul religios: În ultimele decenii, extremismul religios, în special cel islamist, a devenit o amenințare majoră în Europa.

România, ca multe alte țări, a fost expusă la influența propagandei extremiste în diverse forme de-a lungul istoriei sale recente. De la regimurile totalitare ale secolului XX până la mișcările contemporane de extremism politic și social, propaganda a jucat un rol esențial în modelarea opiniilor publice și în mobilizarea maselor.

Extremismul se referă la adoptarea unor ideologii radicale, care promovează valori și practici în afara normelor sociale acceptate.

Propaganda, pe de altă parte, este un instrument folosit pentru a răspândi aceste ideologii, manipulând percepțiile și emoțiile publicului. Propaganda extremă se bazează pe mesaje simpliste, polarizante și adesea dezinformatoare, care exploatează teama, resentimentele și frustrările indivizilor.

Istoricul propagandei extremiste - de la regimurile totalitare ale secolului XX până la grupurile teroriste contemporane, propaganda a fost un instrument esențial pentru recrutare și mobilizare. Exemple notabile includ propaganda nazistă, care a promovat ideologia rasială și antisemită, sau propaganda regimurilor comuniste, care a glorificat dictatura proletariatului. În era digitală, propaganda extremă a evoluat, adaptându-se la noile tehnologii și platforme de comunicare. România a cunoscut diverse forme de extremism în secolul XX, influențate de contextul geopolitic și de schimbările sociale. Perioada interbelică a fost marcată de ascensiunea mișcărilor fasciste și legionare, iar regimul comunist a promovat o propagandă totalitară. După Revoluția din 1989, extremismul a reapărut sub forme noi, adaptate la realitățile unei societăți democratice și globalizate.

Propaganda extremistă în perioada interbelică - mișcarea legionară: cea mai notabilă mișcare extremistă din România interbelică, Garda de Fier, a folosit propaganda pentru a promova ideologia sa naționalistă, antisemită și anti-comunistă. Mesajele sale se bazau pe glorificarea trecutului național, critica elitelor politice și promovarea violenței ca mijloc de acțiune. Rolul bisericii și al intelectualilor: unii clerici și intelectuali au susținut mișcarea legionară, contribuind la legitimarea propagandei sale.

Având impact social propaganda legionară a polarizat societatea românească, exacerbând tensiunile etnice și sociale. După cel de-Al Doilea Război Mondial, mișcarea legionară a fost interzisă, dar ideologia sa a continuat să influențeze grupuri și indivizi în România contemporană.

Contextul istoric al mișcării legionare:

Mișcarea legionară a apărut în anii 1920 ca reacție la instabilitatea politică și socială din România interbelică. Fondată de Corneliu Zelea Codreanu, mișcarea promova o ideologie bazată pe naționalism extrem, ortodoxism și antisemitism. Garda de Fier a câștigat popularitate în rândul

maselor, folosind propaganda pentru a-și atinge obiectivele. Mesajele antisemite erau omniprezente, prezentând evreii ca inamici ai națiunii.

Instrumente de propagandă: Mișcarea legionară a folosit ziare, broșuri, mitinguri și simboluri religioase pentru a-și răspândi mesajele.

Cultul personalității lui Codreanu; Corneliu Zelea Codreanu era prezentat ca un erou național și martir, iar imaginea sa era folosită pentru a mobiliza adepții. Impactul propagandei legionare asupra societății românești - polarizare socială: Propaganda legionară a exacerbât tensiunile etnice și sociale, contribuind la creșterea antisemitismului și a violenței. Influența politică - mișcarea legionară a câștigat sprijin politic și a influențat guvernul român în anii 1930. Represiunea și declinul - în 1941, mișcarea legionară a fost interzisă, iar mulți dintre liderii săi au fost executați sau închiși.

Negarea Holocaustului în România:

Contextul istoric - în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, România a fost implicată în Holocaust, participând la uciderea a sute de mii de evrei. După război, regimul comunist a minimizat sau negat implicarea României în Holocaust.

Propaganda în regimul comunist (1947-1989):

Cultul personalității lui Ceaușescu - propaganda comunistă a promovat imaginea lui Nicolae Ceaușescu ca lider infailibil și salvator al națiunii. Mesajele erau omniprezente în mass-media, educație și viața publică. Represiunea disidenței - propaganda a fost folosită pentru a demoniza oponenții politici și pentru a justifica represiunea. Controlul informației - toate formele de media erau controlate de stat, iar accesul la informații externe era strict limitat.

Extremismul și propaganda după Revoluția din 1989, reapariția extremismului naționalist: după căderea comunismului, mișcări naționaliste și xenofobe au început să promoveze mesaje anti-occidentale, anti-UE și anti-minorități. Rolul mass-mediei : Unele posturi de televiziune și publicații au promovat mesaje extremiste, exploatarea teama de schimbare și nostalgia față de trecut.

Extremismul religios: Grupuri marginale au folosit retorica religioasă pentru a promova agende intolerante.

Mecanisme ale propagandei extremiste:

Polarizare: Mesajele extremiste împart societatea în „noi” versus „ei”, creând un sentiment de apartenență pentru cei care se identifică cu grupul și ostilitate față de ceilalți; exploatarea emoțiilor: teamă, furie și resentimente sunt folosite pentru a mobiliza susținători; Dezinformare - Știri false și teorii ale conspirației sunt răspândite pentru a submina încrederea în instituții și a promova agende extremiste; recrutare online - platformele sociale permit grupurilor extremiste să atingă un public larg și să recruteze

membri, în special tineri vulnerabili. Astfel, propaganda extremă poate duce la: creșterea violenței și a crimei motivate de ură, eroziunea coeziunii sociale și a încrederii în instituții.

Radicalizarea indivizilor și formarea de grupuri teroriste: instabilitate politică și socială, care poate afecta întregi națiuni; negarea Holocaustului în era postcomunistă - după Revoluția din 1989, unii istorici, politicieni și grupuri extremiste au început să nege sau să minimalizeze Holocaustul în România; instrumente de propaganda - negarea Holocaustului a fost folosită ca instrument de propagandă pentru a promova agende naționaliste și antisemite.

Propaganda extremistă legionară în era postcomunistă:

Reaparitia mișcărilor legionare - după căderea comunismului, mișcări și grupuri inspirate de ideologia legionară au început să promoveze mesaje naționaliste și antisemite. Rolul mass-mediei - unele posturi de televiziune și publicații au promovat mesaje extremiste, exploatând teama de schimbare și nostalgia față de trecut; extremismul religios - grupuri marginale au folosit retorica religioasă pentru a promova agende intolerante. Impactul propagandei extremiste legionare și a negării Holocaustului asupra societății românești: polarizare politică - propaganda extremă a contribuit la divizarea societății între susținătorii și oponenții mișcărilor extremiste. Creșterea intoleranței: Mesajele xenofobe și anti-minorități au dus la creșterea discriminării și a crimei motivate de ură; eroziunea încrederii în instituții; dezinformarea și teoriile conspirației au subminat încrederea în guvern, mass-media și știință.

Strategii de combatere a propagandei extremiste legionare și a negării Holocaustului: educație și alfabetizare media; promovarea gândirii critice și a capacității de a identifica surse de încredere; reglementarea online - implementarea de politici care să limiteze răspândirea conținutului extremist pe platformele digitale; cooperare internațională - schimbul de informații și resurse cu alte țări pentru a combate extremismul; promovarea toleranței - campanii de conștientizare care să combată intoleranța și discriminarea.

Propaganda extremistă în era digitală:

Social media și extremismul - platformele online au devenit spații importante pentru răspândirea mesajelor extremiste. Grupurile de extremă dreapta și cele anti-sistem folosesc Facebook, Twitter și alte rețele pentru a recruta adepți. Teorii ale conspirației - în România, teoriile conspirației despre vaccinuri, pandemia COVID-19 sau influența străină au fost folosite pentru a promova agende extremiste.

Deepfake-uri și dezinformare - tehnologiile moderne permit crearea de conținut fals care poate fi folosit pentru a manipula opinia publică. Curenți extremiști contemporani; extremismul religios - grupuri precum

ISIS folosesc propaganda pentru a recruta adepți și a justifica atacurile teroriste. Extremismul politic - mișcări de extremă dreapta sau stânga promovează ideologii anti-democratice și xenofobe.

Naționalismul extremist - promovează superioritatea națională și ostilitatea față de alte grupuri etnice sau culturale.

Rolul tehnologiei în răspândirea propagandei extremiste:

Internetul și rețelele sociale au transformat modul în care propaganda extremă este distribuită. Algoritmii amplifică mesajele controversate, iar platformele obscure oferă spații sigure pentru radicalizare. Deepfake-urile și alte tehnologii avansate reprezintă noi provocări în combaterea dezinformării.

Propaganda extremă reprezintă o amenințare gravă la adresa păcii și stabilității globale. Pentru a combate acest fenomen, este esențial să înțelegem mecanismele sale și să implementăm strategii eficiente de prevenire și intervenție. Educația, cooperarea internațională și utilizarea responsabilă a tehnologiei sunt cheia în această luptă. Dezinformarea a fost un instrument esențial în arsenalul partidelor extremiste din România, folosită pentru a manipula opinia publică, promova agende politice și consolida puterea. În era digitală, dezinformarea a căpătat dimensiuni noi, devenind mai rapidă, mai accesibilă și mai dificil de contracarat.

Definirea dezinformării:

Dezinformarea se referă la răspândirea intenționată a informațiilor false sau înșelătoare, cu scopul de a manipula opinia publică sau de a promova anumite agende. În contextul partidelor extremiste, dezinformarea este folosită pentru a crea confuzie, polariza societatea și consolida sprijinul electoral.

Contextul istoric al extremismului și dezinformării în România:

România a cunoscut diverse forme de extremism în istoria sa recentă, de la mișcarea legionară din perioada interbelică până la partidele contemporane de extremă dreapta sau anti-sistem. Aceste partide au folosit dezinformarea ca instrument pentru a-și atinge obiectivele, iar în era digitală, acest fenomen a devenit mai prevalent și mai sofisticat.

Mecanisme ale dezinformării partidelor extremiste:

Știri false: Publicarea și răspândirea de știri fabricate sau distorsionate pentru a servi agendei politice.

Teorii ale conspirației: Promovarea unor narative care susțin că anumite grupuri sau instituții conspiră împotriva populației. Manipularea imaginilor și videoclipurilor: Folosirea de imagini și videoclipuri editate sau scoase din context pentru a susține mesaje false. Conturi false și boti: Crearea de conturi false sau utilizarea de boti pentru a amplifica mesajele extremiste pe rețelele sociale.

Impactul dezinformării asupra societății românești:

Polarizare socială: Dezinformarea contribuie la divizarea societății și la creșterea tensiunilor sociale.

Eroziunea încrederii în instituții: Știrile false și teoriile conspirației submină încrederea publică în sistemul democratic. Creșterea intoleranței: Mesajele extremiste promovate prin dezinformare contribuie la normalizarea intoleranței și discriminării. Strategii de combatere a dezinformării:

Educație și alfabetizare media: Promovarea gândirii critice și a capacității de a identifica surse de încredere; reglementarea online: Implementarea de politici care să limiteze răspândirea conținutului extremist pe platformele digitale; cooperare internațională - schimbul de informații și resurse cu alte țări pentru a combate dezinformarea; verificarea faptelor - crearea de organizații și platforme dedicate verificării informațiilor și combaterea știrilor false. Dezinformarea partidelor extremiste în istoria recentă a României reprezintă o amenințare semnificativă la adresa democrației și coeziunii sociale. Prin educație, reglementare și cooperare, România poate contracara acest fenomen și promova o societate mai informată și mai rezistentă la manipulare.

Contextul istoric al extremismului politic în România:

Aceste mișcări extremiste au încercat să acapareze scena politică prin metode variate, inclusiv propaganda, violență și manipulare electorală. Mecanisme ale acaparării scenei politice de către extremiști: mesaje populiste - folosirea unor mesaje simpliste și emoționale care exploatează teama și resentimentele alegătorilor;

Dezinformarea - răspândirea de știri false și a teoriilor conspirației pentru a submina încrederea în instituții și a câștiga sprijin electoral; violența și intimidarea - folosirea violenței și intimidării pentru a elimina oponenții politici și a crea un climat de frică; manipularea electorală - folosirea unor tactici ilegale sau imorale pentru a influența rezultatele alegerilor.

Mișcarea Legionară și încercarea de acaparare a scenei politice

Contextul interbelic - mișcarea Legionară, cunoscută și sub numele de Garda de Fier, a reprezentat cea mai notabilă mișcare extremistă din perioada interbelică; mesaje și tactici - Garda de Fier a folosit mesaje naționaliste, antisemite și anti-comuniste pentru a câștiga sprijin popular; tactici violente, inclusiv asasinat politic, au fost folosite pentru a elimina oponenții; impactul politic: Mișcarea Legionară a reușit să obțină un sprijin semnificativ, influențând guvernul și politica României în anii 1930.

Extremismul politic în perioada comunistă

Represiunea extremismului: Regimul comunist a interzis toate formele de extremism politic, inclusiv pe cele de dreapta. Rezistența

subterană - unele grupuri de extremă dreapta au continuat să existe în clandestinitate, promovând mesaje anti-comuniste și naționaliste; reapariția extremismului politic în era postcomunistă. Partide extremiste: partide precum Partidul România Mare (PRM) și Noua Dreaptă au încercat să acapareze scena politică prin mesaje naționaliste și xenofobe; campanii electorale - unii politicieni au folosit mesaje populiste și dezinformare pentru a câștiga sprijin electoral; impactul electoral: Partidele extremiste au reușit să obțină un sprijin semnificativ în anumite regiuni și la anumite categorii sociale.

Extremismul politic în era digitală

Social media: Platformele online permit răspândirea rapidă a mesajelor extremiste și recrutarea de adepți.

Teorii ale conspirației: Promovarea unor narative care susțin că anumite grupuri sau instituții conspiră împotriva populației.

Campanii de influență străină: Unele state folosesc extremismul politic pentru a influența procesele politice din România.

Impactul extremismului politic asupra societății românești:

- Polarizare socială: Extremismul politic contribuie la divizarea societății și la creșterea tensiunilor sociale.
- Eroziunea încrederii în instituții: Mesajele extremiste submină încrederea în instituții și în procesele democratice.
- Creșterea intoleranței: Promovarea unor mesaje xenofobe și discriminatorii contribuie la normalizarea intoleranței.

Strategii de combatere a extremismului politic:

- ✓Educație și conștientizare: Promovarea gândirii critice și a valorilor democratice în rândul cetățenilor.
- ✓Reglementarea online: Implementarea unor politici care să limiteze răspândirea conținutului extremist pe platformele digitale.
- ✓Consolidarea instituțiilor: Asigurarea independenței și eficienței sistemului judiciar și a altor instituții democratice.
- ✓Cooperare internațională: Schimbul de informații și resurse cu alte țări pentru a combate extremismul politic.

Acapararea scenei politice de către extremiști reprezintă o amenințare semnificativă la adresa democrației și stabilității sociale în România. Prin educație, reglementare și cooperare, România poate contracara acest fenomen și promova o societate mai tolerantă și mai democratică.

Apărarea statului de drept în fața extremismului în istoria recentă a României:

Statul de drept reprezintă un pilon fundamental al democrației, garantând respectarea legilor, protecția drepturilor fundamentale și separarea puterilor în stat. În fața creșterii extremismului, statul de drept este adesea pus la încercare, iar apărarea acestuia devine o prioritate esențială. În România, istoria recentă a fost marcată de încercări ale unor grupuri și partide extremiste de a submina principiile statului de drept.

Definirea statului de drept și a extremismului

Statul de drept: Un sistem în care legile sunt aplicate în mod egal, drepturile fundamentale sunt protejate, și puterile statului sunt separate și echilibrate. **Extremismul:** Promovarea unor ideologii radicale care amenință principiile democratice, inclusiv prin violență, discriminare și subminarea instituțiilor.

Contextul istoric al extremismului în România

România a cunoscut diverse forme de extremism în istoria sa recentă, de la mișcarea legionară din perioada interbelică până la partidele contemporane de extremă dreapta sau anti-sistem.

Provocări ale statului de drept în fața extremismului

- **Polarizarea socială:** Extremismul contribuie la divizarea societății, făcând mai dificilă aplicarea uniformă a legilor.
- **Atacuri asupra instituțiilor:** Grupurile extremiste încearcă să slăbească instituțiile democratice, cum ar fi sistemul judiciar sau mass-media.
- **Dezinformarea:** Răspândirea de știri false și a teoriilor conspirației submină încrederea în statul de drept și în procesele democratice.
- **Violența și intimidarea:** Extremiștii folosesc violența și intimidarea pentru a-și atinge obiectivele, creând un climat de frică și instabilitate.

Apărarea statului de drept în perioada interbelică

Mișcarea Legionară: Garda de Fier a reprezentat o amenințare majoră pentru statul de drept în perioada interbelică, folosind violența și propaganda pentru a-și atinge obiectivele.

Măsuri de contracarare: Guvernul a luat măsuri pentru a combate extremismul legionar, inclusiv prin interzicerea mișcării și arestarea liderilor săi.

Apărarea statului de drept în perioada comunistă

Regimul totalitar: Regimul comunist a subminat statul de drept prin controlul total asupra instituțiilor și reprimarea oricărei opoziții.

Rezistența subterană: Unele grupuri au încercat să protejeze principiile statului de drept, dar au fost reprimare violent de regim.

Apărarea statului de drept în era postcomunistă

Tranziția democratică: După Revoluția din 1989, România a început să construiască un stat de drept funcțional, dar a fost confruntată cu provocări semnificative din partea grupurilor extremiste.

Reforme juridice și instituționale: Implementarea unor reforme pentru consolidarea statului de drept, inclusiv independența sistemului judiciar și combaterea corupției.

Partide extremiste: Partide precum Partidul România Mare (PRM) și Noua Dreaptă au încercat să submineze statul de drept prin mesaje naționaliste și xenofobe.

Apărarea statului de drept în era digitală

- Dezinformarea online: Platformele sociale permit răspândirea rapidă a mesajelor extremiste, care submină încrederea în instituții.

- Măsuri de reglementare: Implementarea unor politici pentru limitarea răspândirii conținutului extremist online.

- Cooperare internațională: Schimbul de informații și resurse cu alte țări pentru a combate extremismul și proteja statul de drept.

Strategii de apărare a statului de drept

- ✓Educație și conștientizare: Promovarea gândirii critice și a valorilor democratice în rândul cetățenilor.

- ✓Consolidarea instituțiilor: Asigurarea independenței și eficienței sistemului judiciar și a altor instituții democratice.

- ✓Combaterea corupției: Implementarea unor măsuri riguroase pentru prevenirea și combaterea corupției, care submină statul de drept.

- ✓Cooperare între autorități: Colaborarea între poliție, sistemul judiciar și alte autorități pentru a combate extremismul și proteja drepturile fundamentale.

Impactul apărării statului de drept asupra societății românești

- Consolidarea democrației: Apărarea statului de drept contribuie la consolidarea democrației și la protejarea drepturilor fundamentale.

- Creșterea încrederii în instituții: Cetățenii devin mai încrezători în instituțiile democratice și în sistemul juridic.

- Reducerea extremismului: Prin măsuri eficiente, extremismul este contracarat, iar societatea devine mai tolerantă și mai inclusivă.

Apărarea statului de drept în fața extremismului reprezintă o provocare constantă pentru România, dar și o prioritate esențială pentru consolidarea democrației și protejarea drepturilor fundamentale. Prin educație, reforme instituționale și cooperare, România poate contracara extremismul și promova o societate mai justă și mai democratică.

Impactul extremismului asupra societății europene

- **Atacuri teroriste:** Atacurile teroriste au avut un impact profund asupra securității și psihologiei publice.
- **Creșterea intoleranței:** Mesajele extremiste contribuie la creșterea discriminării și a crimei motivate de ură.
- **Eroziunea încrederii în instituții:** Dezinformarea și teoriile conspirației submină încrederea în guvern, mass-media și știință.
- **Instabilitate politică:** Creșterea partidelor populiste și extremiste aduce instabilitate politică și subminează procesele democratice.

Strategii de combatere a extremismului în Europa

- ✓ **Educație și conștientizare:** Promovarea gândirii critice și a valorilor democratice în rândul cetățenilor.
- ✓ **Reglementarea online:** Implementarea unor politici care să limiteze răspândirea conținutului extremist pe platformele digitale.
- ✓ **Cooperare internațională:** Schimbul de informații și resurse între țări pentru a combate extremismul.
- ✓ **Integrare socială:** Programe care să sporească integrarea imigranților și a altor grupuri marginalizate.
- ✓ **Combaterea corupției și inegalităților:** Măsuri care să reducă inegalitățile sociale și economice, care sunt teren fertil pentru extremism.

Extremismul în Europa secolului XXI reprezintă o amenințare semnificativă la adresa democrației, securității și coeziunii sociale. Prin educație, reglementare și cooperare, Europa poate contracara acest fenomen și promova o societate mai tolerantă și mai democratică.

BIBLIOGRAFIE

ARENDT, H., 1951, Originea totalitarismului;
BERGER, J. M., 2018, Extremismul în era digitală;

- DELETANT, D., 1995, Communist Terror in Romania: Gheorghiu-Dej and the Police State, 1948-1965;
- IOANID, R., 1990, The Sword of the Archangel: Fascist Ideology in Romania;
- KERSHAW, I., 1999, Hitler: 1889-1936: Hubris;
- LIVEZEANU, I., 1995, Cultural Politics in Greater Romania: Regionalism, Nation Building, and Ethnic Struggle, 1918-1930;
- NEUMANN, P. R., 2013, Recrutarea online: Cum ISIS atrage tinerii;
- PAXTON, R. O., 2004, The Anatomy of Fascism;
- STERN, J., 2003, Terorismul în numele lui Dumnezeu;
- TISMĂNEANU, V., 2003, Stalinism for All Seasons: A Political History of Romanian Communism;
- WEIMANN, G., 2014, Noul terorism: Propaganda și recrutare online;
- Consiliul European, 2020, Raport privind extremismul violent în Uniunea Europeană;
- Institutul pentru Investigarea Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, 2018, Propaganda comunistă în România;
- European Commission, 2020, Strategii de combatere a extremismului violent;
- United Nations, 2019, Raportul global privind extremismul violent;

